Geachte Statenleden, Wijchen, 24 november 2021

Als bezorgde bewoners van het Wijchense Buitengebied, georganiseerd in verschillende belangengroepen, zijn we onlangs bij elkaar geweest met onze wethouder en zijn programmamanager duurzaamheid, omdat op provinciaal niveau ons woongebied kennelijk weer als zoekgebied voor windturbines op de kaart is gezet. We zijn ons terdege bewust van de urgentie van de energietransitie en daarover al jarenlang in goed overleg met de gemeente. Gezamenlijk hebben we ons de afgelopen tijd ingespannen om wind- en zonne-energieprojecten in een democratisch proces zo goed mogelijk in te passen in onze lokale situatie. Al in 2015 tijdens de ontwikkeling van de Wijchense Gedragscode voor windenergie en in 2020 bij het opstellen van een bod in het kader van de RES 1.0. De gemeente heeft mede op basis van dit overleg uiteindelijk met instemming van de gemeenteraad een bod kunnen doen dat zelfs hoger ligt dan de opdracht van de RES: drie windturbines op Bijsterhuizen, twee zonneakkers ten noorden en ten zuiden van Hernen langs de A50, aangevuld met veel lokale initiatieven bij bedrijven en particulieren. Dit zien wij als het resultaat van de "gezamenlijke aanpak" die in het provinciale rapport Gaaf Gelderland (H. 4,1) wordt aanbevolen om de energietransitie te realiseren.

Tijdens de vele discussies, die in Wijchen over de invulling van die transitie zijn gevoerd, kwam steeds naar voren, dat de Provinciale- en Rijksoverheid aandacht mist voor landschappelijke kwaliteiten, terwijl deze volgens het CPB juist zo'n belangrijk rol spelen in het leven en de identiteit van de bewoners. Het ontbreekt zowel aan visie als aan regie. (NOVI)

Een van de ondertekenaars van deze brief heeft een notitie geschreven over wat het plaatsen van een groep 250 meter hoge industriële windturbines in een kleinschalig landelijk buitengebied betekent. Te downloaden op www.hetbatenburgserfgoed.nl/activiteiten/landschap/
Titel is: "Wat Statenleden moeten weten; het landschap, windturbines en het belang van overheidsregie". Hierin wordt ook ingegaan op hoe rampzalige beleidsbeslissingen hierover kunnen worden voorkómen. Zo'n grote definitieve ingreep vraagt van overheden om een duidelijke langetermijn visie op de ruimtelijke ordening, waarin ook de landschappelijke en historische waarden van dat buitengebied worden meegewogen. Daarmee kan worden voorkomen, dat elke plek waar geen wettelijke restricties zijn, in gebruik kan worden genomen door wind- of zonneparken, alléén omdat de ruimte er is. En zeker, als het gemeentelijk beleid er jarenlang op gericht is geweest om juist deze ruimte als het buitengebied kleinschalig, landelijk, open en stil te houden.

Mede op grond van de landschappelijke en historische waarden van ons gebied is in Wijchen op 20 mei 2021 een particulier initiatief Windpark A50, na een intensief democratisch proces, door de voltallige gemeenteraad afgewezen. De turbines waren gepland op de drempel van de historische stad Ravenstein, middenin een eeuwenoude ring van kerkdorpen ten zuidwesten van Wijchen (Neerlangel, Demen, Niftrik, Batenburg, Bergharen, Hernen en Leur) en pal naast de buurtschap Lienden. Een slechtere plek voor windturbines is moeilijk denkbaar. Het dreigt nu echter van bovenaf weer als zoekgebied voor te plaatsen windturbines te worden aangewezen. Zonder overleg met de gemeente of de omwonenden. We weten al uit vele rapporten: het van bovenaf droppen van plannen die veel mensen in hun leven negatief raken gaat niet werken. Daar komt veel stress van, boosheid en bitterheid. Met als gevolg lange gerechtelijke procedures. Het ondermijnt bovendien ernstig het vertrouwen in de overheid. Maar het gaat niet alleen om vertrouwen in de overheid. Het gaat ook om vertrouwen op de kleine schaal, vertrouwen in de buurt, je veilig voelen in je woonomgeving.

Vele omwonenden hebben zich vanaf de eerste kennismaking met de initiatiefnemers van Windpark A50 door hen geschoffeerd en niet serieus genomen gevoeld. Een aantal grondeigenaren werd geïntimideerd met het verhaal, dat de windturbines er sowieso zouden komen. Komen ze niet op hun grond, dan op die van de buren waardoor ze jaarlijks grote vergoedingen mislopen. Het heeft geleid tot onrust in de gemeenschappen. We beseffen, dat de windturbines tot grote, onoverbrugbare tegenstellingen kunnen leiden. Het werkt ontregelend. Waar wij in 2015 al voor waarschuwden is nu daadwerkelijk aan het gebeuren: zorgvuldig opgebouwde burenverbanden in onze gemeenschappen gaan verloren.

Beste Statenleden, wij houden u graag aan uw toezegging. Om uw rapport "Gaaf Gelderland" te citeren: "er is meer nodig: een gezamenlijke regionale aanpak. Samen met onze partners moeten we bepalen waar we de noodzakelijke extra meters (voor de energietransitie) kunnen maken en waar initiatieven zich niet en waar wel kunnen ontwikkelen en onder welke voorwaarden, bijvoorbeeld langs wegen of op vrijgekomen landbouwgronden. Niet zomaar en overal, maar met oog voor de kwaliteiten die Gelderland uniek maken." (Gaaf Gelderland: H. 4,1)

Graag nemen we die uitnodiging aan. Wij vragen u dringend om in het buitengebied van Wijchen geen zoekplaatsen voor windenergie te creëren of plaatsing van windturbines te faciliteren,

- *totdat in goed overleg tussen gemeente en burgers in Wijchen is gebleken op welke locaties er **draagvlak** is voor plaatsing van turbines en zonne-energievelden;*
- *totdat er een tenminste provinciaal (bij voorkeur landelijk) **beleid** ten aanzien van een landschapsinclusieve ruimtelijke ordening is vastgesteld.*

In de verwachting dat u onze bijdrage kunt zien als een bijdrage aan een Gaaf Gelderland, dat ons zeer ter harte gaat, wensen wij u veel wijsheid toe bij uw besluit. En we nodigen u van harte uit om bij ons te komen kijken en van gedachten te wisselen.

Leefbaarheidsgroep Hernen Leur

Leefbaarheidsgroep Batenburg

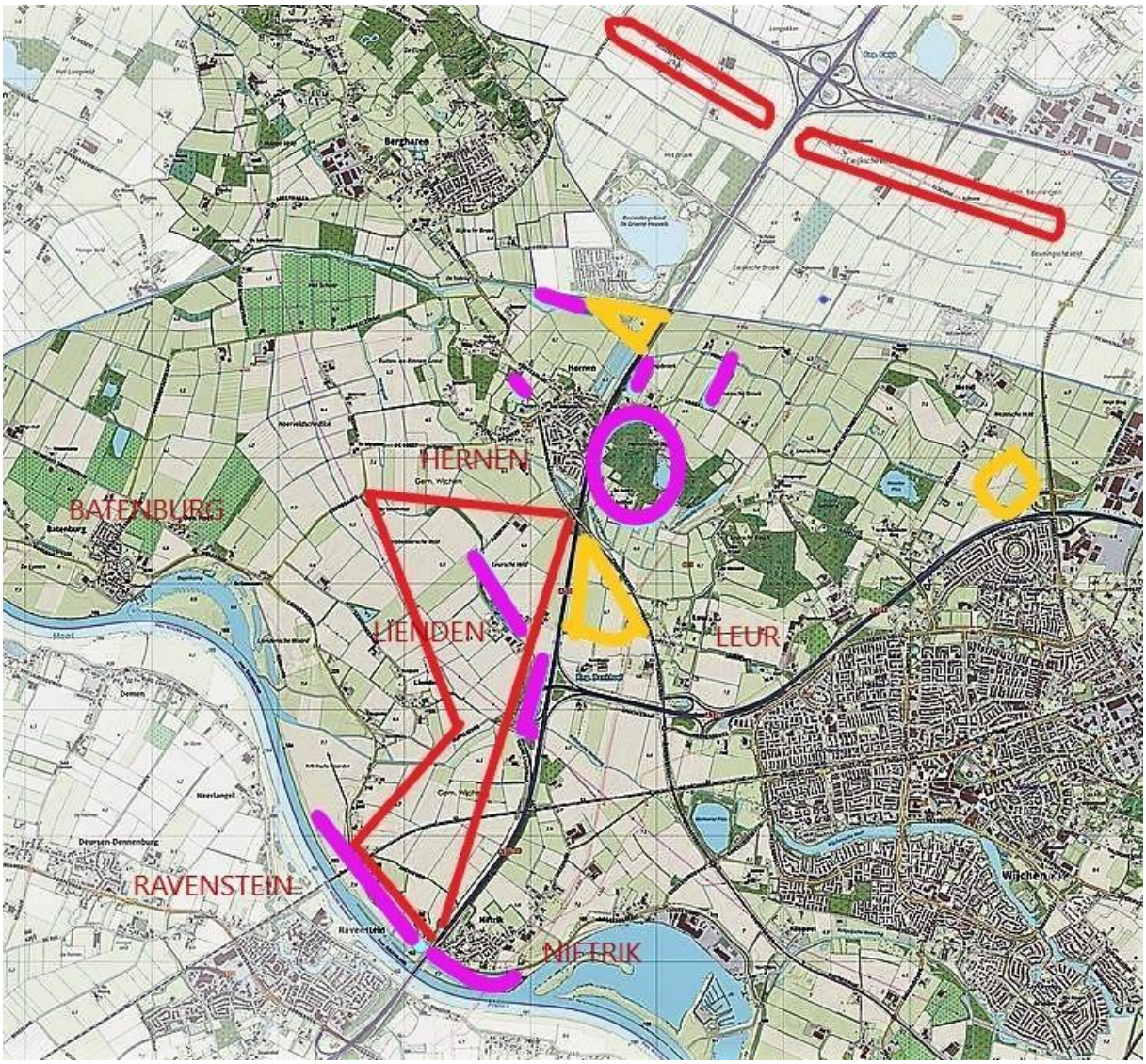
Leefbaarheidsgroep Niftrik

Buurtvereniging Buurtschap Lienden

Werkgroep Duurzaam Batenburg

Stichting Tegenwind Buitengebied Wijchen

Stichting "Het Batenburgs Erfgoed"



De huidige “claims” op (zoek) gebieden voor de energietransitie in het buitengebied van Wijchen.

Geldersnatuurnetwerk (GNN): windturbines onder voorwaarden mogelijk

RES 1.0 bod gemeente Wijchen; 2 zonneparken en 3 windmolens op Bijsterhuizen (rechts)

Particulier Project A50 (5 á 6 windturbines)
(én A73 project Beuningen op de grens van Wijchen/Bergharen; boven)

,,We gooien ons landschap nu in de uitverkoop en zijn overgeleverd aan de willekeur van de markt, Projectontwikkelaars en grondeigenaren bepalen wat er gebeurt, pakken de subsidies en verdienen veel geld. Dat kan ik ze niet kwalijk nemen, ze ruiken hun kans en gaan ervoor. Maar het is zo dom dat we dit laten gebeuren. Het is onverantwoord om het vrij te laten en als overheid niet strak te sturen.”

(B. Strootman; Rijksadviseur voor de fysiek leefomgeving)